CZĘŚĆ XLIII — № 5. ROK 22 — (1851.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 19/31 STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 18/30 STYCZNIA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości z dnia 11 Stycznia, liczący się w jeździe Jenerał-porucznik *Witte* przeznaczony do zasiadania w Departamentach Warszawskich Rządz. Senatu z pozostaniem w jeździe; — Wykreślony zostaje ze spisów zmarły: Komendant Warszawsko-Alexandrowskiej Cytadelli Jenerał-porucznik, hrabia *Simonicz.*

Rozkazy dzienne CESARSKIE *w Wydziale służby Cywilnej, wydane w Petersburgu.*

1 Stycznia. W Królestwie Polskiém, za odznaczającą się służbę, otrzymują rangi: Radzcy Kollegialnego, Radzca Dyrekcyi głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego *Trzetrzewiński;* Radzcy Dworu, były Urzędnik do poleceń szczególnych w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, obecnie dymissyonowany, *Kowalski;* Radzcy Honorowego, były Pisarz Zgierskiego Sądu Pokoju, obecnie dymissyonowany, *Kosobudzki;* — Podniesiony zostaje, za odznaczającą się służbę, do rangi Radzcy Dworu: Urzędnik do poleceń szczególnych przy Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości w stopniu Sędzi 1 instancyi, Assesor Kollegialny *Gutt;* — Byli Sędziowie Sądu Appellacyjnego *Machnicki* i *Skwarski* nagrodzeni zostają przy dymissyi, za długoletnią służbę, rangą Radzcy Kollegialnego.

3 Stycznia. Podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Radzcy Kollegialnego, Inspektor Kowieńskiego Zarządu Lekarskiego Radzca Dworu *Godlewski;* — Radzcy Dworu, Assesorowie Kollegialni: Doktorowie Medycyny, Akuszer Kowieńskiego Zarządu Lekarskiego *Fiszer*, Lekarz powiatowy Bracławski *Poraj-Koszyc*, i Lekarz miejski Szawelski *Hartman;* Lekarz powiatu Skwirskiego Sztab-lekarz *Jagniętkowski* i Starszy Lekarz-Weterynarz gubernii Kowieńskiej *Kamarowski;* — Assesora Kollegialnego, Medyko-Chirurg, zostający z prawami służby w majątkach obywatelskich powiatu Telszewskiego *Markiewicz;* Radzcy Honorowi: Lekarz Wileńskiego Domu Waryatów, Sztab-lekarz *Maleszewski;* Lekarze 1 oddziału: Lekarze powiatowi, Zwienigrodzki *Bondarewski* i Surażski *Krejczman*, Lekarze zostający z prawami służby w majątkach obywatelskich, w powiatach: Wiłkomierskim *Rapacki* i Rossieńskim *Jakubowski* i w gubernii Kijowskiej *Odrzywolski;* Lekarze 2 oddziału: Lekarz miejski Kowieński *Hornowski*, i zostający z prawami służby w majątkach obywatelskich, w powiatach: Wiłkomierskim *Mizgier* i Poniewieżskim *Ludkiewicz;* Lekarze 3 oddziału: Lekarze powiatowi, Kowieński *Siemaszko* i Wileński *Cywiński*, Lekarz miejski Wasilkowski *Poźniak* i Lekarz-Weterynarz gubernii Kijowskiej, Lekarz 1 oddziału *Lisicyn;* — Radzcy Honorowego, Lekarze 1 oddziału: zostający z prawami służby w majątkach obywatelskich powiatu Dziśnieńskiego *Godlewski* i przy majątkach skarbowych powiatu Rossieńskiego *Downarowicz;* Lekarze 2 oddziału: w powiecie Radomyślskim *Kossowski*, w miastach: Wiłkomierzu *Gredinger*, Wilejce *Sienkiewicz* i Oszmianie *Renard*, zostający z prawami służby w majątkach obywatelskich, w powiatach: Rossieńskim *Jucewicz*, Telszewskim i Szawelskim *Dowgiałło*, Telszewskim *Pheffer* i w gubernii Kijowskiej *Wejdel* i *Karpen;* Lekarze 3 oddziału: Wileńskiego Lekarsko-policyjnego Komitetu *Wersocki*, Gymnazyum Gubernijalnego Kowieńskiego *Koczan*, Lekarz miejski Dziśnieński *Pietraszewicz* i Trocki *Malinowski*, zostający z prawami służby w majątku obywatelskim powiatu Nowoalexandrowskiego *Jankowski*, i Zarządzający apteką Szpitalu miejskiego Wołkowyskiego, Prowizor 1 oddziału, Sekre-

tarz Kollegialny *Jurkowski*;—Sekretarza Kollegialnego, pełniący obowiązki Lekarza-Weterynarza Grodzieńskiej Izby Dóbr Państwa, Pomocnik Weterynaryjny 1 oddziału, Sekretarz Gubernijalny *Kierkowski*.

4 Stycznia. Zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Szlachtę: Marszałek powiatowy Wilkomierski, Rejestrator Kollegialny *Kossko*; — Przyjęci zostają do służby: dymissyonowany Sekretarz Gubernijalny *Stelmachowicz*, na Pomocnika Kontrolera Izby Skarbowej Mohylewskiej, i Uczeń Gymnazyum Kowieńskiego *Klukowski*, do Kancellaryi Naczelnika gubernii Kowieńskiej, z rangą Rejestratora Kollegialnego; — Otrzymuje dymissyą od służby, dla słabości zdrowia: Marszałek powiatowy Wiłkomierski, Porucznik *Jawgiel*.

6 Stycznia. Otrzymuje rangę Radzcy Kollegialnego: Professor zwyczajny Uniwersytetu Dorpatskiego *Petzhold*; — Zostają uwolnieni od służby, dla słabości zdrowia: Sekretarz Magistratu Kobryńskiego, Sekretarz Kollegialny *Przyłucki* i Sekretarz Gymnazyum Rówieńskiego, Sekretarz Gubernijalny *Pawłowski*; — Przeniesieni: Assesor Sądu ziemskiego Orszańskiego, Sekretarz Kollegialny *Razumow*, na Dozorcę Akcyzy gubernii Mohylewskiej, i Kancellista Rządu Gubernijalnego Wileńskiego, Rejestrator Kollegialny *Tumanowicz*, na Dozorcę wspólnej kwatery uczniów tamecznej Szkoły Rabinów.

Reskrypt Cesarski *do P. Sekretarza Stanu, Rzeczywistego Radzcy Tajnego hrabi Bludow, dany w d. 1 Stycznia 1851 w Petersburgu.*

Hrabio Dymitrze, synu Mikołaja. Długoletnia, chlubna służba wasza, w piastowaniu mnogich ważnych godności, stale jest oznaczana dowodami gorącego przywiązania do Tronu i Ojczyzny. Powierzywszy wam główne zawiadowanie wydziałem prawodawczym, miło mi widzieć pożyteczny trud wysokiego doświadczenia waszego we wszystkich sprawach, które, biorąc od was bezpośredni kierunek, dokonywają się zawsze ku zupełnemu Mojemu zadowoleniu. Pragnąc wam okazać Moję serdeczną wdzięczność, za wasze niezmordowane i istotnie pożyteczne prace, podejmowane tak w charakterze Głównozarządzającego 11 Oddziałem przybocznej Mojej Kancellaryi i Prezesa Departamentu Praw w Radzie Państwa, jako i w spełnianiu innych poruczeń, z osobistej Mei ufności na was wkładanych, posyłam wam przy niniejszém pierścień brylantowy z Moim wizerunkiem, i pozostaję ku wam nazawsze przychylnym.»

— Przy Reskrypcie Cesarskim z dnia 6 Grudnia zeszłego roku, Inspektorowi całej Artylleryi, Jenerałowi Artylleryi *Gillenschmidt*, N. Pan raczył najłaskawiej nadać cyfrę Swojego Imienia dla noszenia na szlifach.

— Przez takież Reskrypta z dnia 6 i 10 Stycznia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy z koroną, Inspektor szwadronów kantonistów i Woroneżskich bataljonów kantonistów wojskowych, Jenerał-porucznik *Palicyn*. — Św. Stanisława 1 klassy, Dowodzący 8 dywizyą Ukraińskich osad wojskowych, Jenerał-major baron *Engelhardt 1* i Irkutski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu *Zarin*.

— Najłaskawiej mianowany został Kamer-junkrem Dworu: młodszy Pomocnik Expedytora Kancellaryi Komitetu PP. Ministrów, Assesor Kollegialny *Kozłow*.

ZARZĄD MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH w **1849** roku.

(wyciąg z podanego N. Cesarzowi zdania sprawy.)

Zarząd ogólny. Oddział tymczasowo urządzony przy Departamencie Gaspodarstwa, w celu zaprowadzenia lepszego w miastach porządku, zamieniony został na dwa Oddziały stałe, i zawiadowanie niemi powierzone osobnemu Vice-Dyrektorowi. We względzie polepszenia niektórych gałęzi miejscowego zarządu: ułożono projekt nowej organizacyi komend policyjnych w miastach, i instrukcyą dla Miejskiej Rady w Petersburgu, tyczącą się wewnętrznego gospodarstwa. Co do ustalenia granic miejscowego zarządu, Kommisya, ustanowiona w 1847 roku w celu rozpatrzenia sporów granicznych między mieszkańcami Archangelskiej gubernii i W. X. Finlandskiém, czynność swoję skończyła. Poprawiono też granicę dwóch powiatów w gubernii Wołogodskiej. Dla zwiększenia środków miejscowego zarządu, wyszedł nowy etat Kancellaryi Ryzskiego Wojennego, a Inflantskiego, Estońskiego i Kurlandskiego Jenerał - Gubernatora, i tymczasowy dodatkowy etat Kancellaryi Wileńskiego Wojennego, a Grodzieńskiego Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał-Gubernatora został nadal potwierdzony. W innych też miejscach stanęły nowe etaty lub tymczasowo powiększono liczbę urzędników. Na lokale dla urzędów z ustanowionych na ten przedmiot osobnych poborów w 35 gubernijach, wynoszących do 9,255,913 r., znaczniejsze wydatki były: 380,000 r. na wystawienie lub przerobienie domów skarbowych w 13 miastach, w tej liczbie największy wydatek w Mińsku 81,935 r.; na najęcie domów prywatnych w 8 miastach, na kupno domów gotowych w 6 miastach przeszło za 26,000 r.

Zarząd oddzielnych gałęzi. I. *Stan zdrowia w Państwie.* Działanie sił przyrodzonych, wpływających na zdrowie ludu w ogóle, było raczej przyjaźne niż szkodliwe. Choroby tam nawet, gdzie przybierały postać zaraźliwych, nie były ani nader uporczywe, ani śmiertelne. Wyjątek od tego stanowi tylko szkorbut, który wybuchnął z nadzwyczajną złośćią. Od Grudnia 1848 roku zjawił się w gubernijach Nowo-rossyjskich i w Bessarabii, ztamtąd w początkach 1849 r. pociągnął na północ i, zająwszy 12 gubernij, oparł się aż w Wiatskiej. Główną przyczyną był niedostatek żywności, skutek nieurodzaju, którym w roku 1848 kraj Nowo-rossyjski był dotknięty: do tego przyłączyła się sroga zima przy braku w wielu miejscach opału: jakoż latem choroba ta zaczęła słabnąć a w jesieni zupełnie ustała. Rozszerzenie się ku północy należy przypisać wywinieniu się szkorbutycznego miazmatu, który się przenosił jak inne zarazy. Naj-

więcej ucierpiała gubernija Ekaterynosławska: w niej zachorowało 118,883 osób (prawie ⅛ całej ludności) a umarło 43,370 (przeszło ⅓ wszystkich chorych, a około $\frac{1}{20}$ całej ludności): najmniej ucierpiała gub. Wiatska, w której w ogóle zachorowało 57, a umarło tylko 7. W ogóle w 16 gubernijach chorych na szkorbut było 260,444, a umarło 67,958. Cholera w 1849 r. odbyła swój ostatni peryod. Z ludności, należącej do wiedzy Ministerstwa, zachorowało 15,201, umarło 6,888.—Ospę zaszczepiono 1,055,882 dzieciom. Szczepiących było do 8,480. Assygnowano corok, na lat 10, w każdej gubernii pewną summę na urządzenie dozoru nad czynnościami osób, trudniących się szczepieniem ospy. — Ważna zmiana zaszła w zarządzie kwarantannowym. Skutkiem większej ostrożności samego Tureckiego Rządu, termina obserwacyi w kwarantannach Czarnomorskich zostały skrócone, nad Prutem obserwacyi zaprzestano, a w kraju Zakaukazskim straż kwarantannowa zamieniona została na kordonową. Przystąpiono także do rozpatrzenia na nowo ustawy o kwarantannach.—Przypadki otrucia się soloną rybą były powodem, iż użyto pośrednictwa Duchowieństwa dla rozszerzenia wiadomości o ogłoszonych już dawniej co do tego przestrogach.—W dwóch powiatach Twerskiej gubernii odkryto handel bydłem chorem, a nawet i takiém co padło od zarazy.

Podług spisu lekarzy w Państwie, było ich do 1 Stycznia 1850 roku, mających nieograniczone prawo praktyki, 7,954; weterynarzy 552, okulistów, dentystów i t. d. 132. Dla powiększenia liczby lekarzy w Syberyi i w innych odleglejszych gubernijach wyznaczono fundusz na 50 uczniów w Uniwersytecie Kazańskim, którzy będą obowiązani odsłużyć lat 10 w cywilnym zarządzie. Na opatrzenie miejscowych lekarzy w naukowe pomocy, przy których mogliby rozszerzać swoje wiadomości, weszło od 266 miast 4,864 r.; xiążek zaś rozesłano do bibliotek, założonych w tym celu przy szpitalach, za 3,095 r. Do zakładów skarbowych, pod wiedzą Ministerstwa, przybył szpital otworzony przy więzieniu miejskiém w Krzemieńcu. Chorych w rządowych szpitalach, pod wiedzą Ministerstwa zostających, było 737,442; z nich wyzdrowiało 609,564, umarło 91,545. Wodami mineralnemi w kraju (nie licząc Kaukazskich) leczyło się 2,760 osób: najwięcej (675) w Orenburskiej gubernii w wodach Siergiejewskich, i w błotach Sakskich w gubernii Taurydzkiej 225. Sztuczne wody brało 890 osób, najwięcej w Moskwie (427). Aptek było 714, z nich w stolicach 77, w miastach gubernijalnych 150, powiatowych 487. Nowych aptek przybyło 4. Z powodu podrożenia chininy przedsięwzięto sprobować bliskiej do niej *saliciny*, którą rozesłano do miejsc gdzie febry zwykle grasują. Rozesłano także owad «cetonia aurata» dla sprawdzenia jego dzielności przeciwko wściekliznie. Otrzymane od Wołyńskiego Zarządu Lekarskiego doniesienie zdaje się potwierdzać skuteczność tego lekarstwa. We Francyi i w Niemczech zaczęto bardzo pomyślnie używać do leków znanego zdawna na wschodzie narkotyku, zwanego «haszisz»; dla zrobienia i u nas proby tego lekarstwa, sprowadzono z Kairu pewną jego ilość. Wojenne działania w Węgrzech i Transylwanii podniosły czynność Ministerstwa co do opatrzenia wojska, floty i cywilnych zarządów w farmaceutyczne i chirurgiczne zapasy. Na kupno i przewoz lekarstw wydano 549,821 r. W wielu miejscach stanęły nowe budowy dla pomieszczenia aptek rządowych i t. d.

II. *Opatrzenie żywności.* Urodzaj zboża, owoców i traw w roku 1849 był znacznie lepszy niż w roku 1848. Zbiorowi zboża a nadewszystko siana zaszkodziły w niektórych miejscach sloty, które trwały w końcu lata i przez całą jesień. W ogóle w całém Państwie u obywateli, ich włościan i innych klass, zostających pod wiedzą Ministerstwa, zasiano: w jesieni 1848 r. 15,656,848, wiosną 1849 r. 22,731,823 czetw.; zebrano: zboża oziminy 62,862,658, zboża jarego 82,583,868 czetw. Z tego wypada, iż zboża ozime dały przeszło cztery, a jare 3⅝ ziarna. Najgorszy zbiór był w gubernijach Ekaterynosławskiej i Symbirskiej. Gradobić naliczono 234; ucierpiało od nich 155,000 zasianych dziesięcin. Szkody od owadów nie były znaczne. Szarańcza, oprócz Zakaukazskiego kraju, zjawiała się w gubernijach Astrachańskiej, Taurydzkiej, Chersońskiej, Kijowskiej, Czernihowskiej, Podolskiej i w obwodzie Bessarabskim. W niektórych miejscach za Kaukazem były szkody od nadzwyczajnego rozmnożenia się żab i myszy. Choroba kartofli ciągnęła od zachodu na wschód w głąb Państwa na przestrzeni 18 gubernij. Najwięcej szkody w gospodarstwie sprawiały choroby bydląt, od których prawie połowa sztuk zarażonych ginęła. Najwięcej ucierpiały gubernije południowe: w jednej Taurydzkiej zachorowało przeszło 600,000 sztuk i tyleż zginęło, w Ekaterynosławskiej z 325,000 zginęło 280,000. Ceny zboża, podniesione skutkiem dawniejszych nieurodzajów, zaczęły się zniżać ku końcowi roku. W ogóle z całego roku średnie podawane urzędowie ceny w Państwie (oprócz Syberyi i kraju Zakaukazskiego) były: mąki żytniej najwyższa w gubernii Petersburskiej (6 r. 62 k.), najniższa w Kurskiej (2 r. 11 k.), owsa najwyższa w Ekaterynosławskiej (4 r. 10¼ k.), najniższa w Permskiej (1 r. 26¼ k.) za czetwiert; siana, za pud najwyższa w Podolskiej (51½ k.), najniższa w Jarosławskiej i Wiatskiej (14¼ k.).

Na tymczasowe zapomogi w końcu 1848 i na początku 1849 roku wydano w sposobie pożyczki do 577,951 r. Dla zapobieżenia upadkowi bydła, wyjednano pozwolenie brania soli ze skarbowych magazynów za cenę niższą od zwyczajnej. Nadto, w wielu miejscach postąpiono ulgi w wypłatach należących się kredytowym zakładom, w zwrocie pożyczonego zboża, w wydawaniu pasportów i t. d.

Zapasy zboża w wiejskich magazynach, zostających pod wiedzą Ministerstwa, wynosiły do 1 Stycznia 1840 roku w naturze 10,074,735, rozpożyczonego i niezsypanego jeszcze 5,774,004 czetwierti; w kapitałach (w zakładach kredytowych i w powiatowych kassach, 3,852,778 r., wypożyczonych i zaległych 5,096,963 r. Oprócz tego w osobnych magazynach, otworzonych w niektórych wsiach i miastach, zboża

109,714 czetw. i kapitałów 983,051 r. W 6 gubernijach odbyto rewizye 258 magazynów.

Dla ułatwienia odbytu produktów, otworzono 134 nowych jarmarków. Kapitał obrotów na najważniejszym w Państwie jarmarku, w Niżnim Nowgorodzie, wynosił do 57,268,307 r., o 4,393,377 r. więcej niż w roku 1848.

III. *Zarząd Powszechnej Opieki.* W roku 1849 zdarzyło się mniej niż w 1848 klęsk wymagających nadzwyczajnej pomocy. Pożarów w ogóle było 7,226, prawie o połowę mniej niż w roku 1848, a szkody sprawione mogły wynosić około 8,000,000 r., prawie we czworo mniej niż w roku 1848. Najwięcej pożarów było w gubernii Wołyńskiej (336). W całej liczbie pożarów, 294 zajęło się od piorunów. Wezbrania rzek były nader zgubne: Twer, Tula, Kaługa i Kijów, a z miast powiatowych Mceńsk, bardzo ucierpiały; w tém ostatniém zatopiło do 300 domów. Za największą burzę uważać należy huragan 6 Czerwca, który przeleciał przez 13 gubernij (od Pskowskiej do Woroneżskiej i od Włodzimierskiej do Podolskiej) i wiele szkód poczynił. Trzęsienie ziemi dało się czuć 22 Kwietnia w okręgu Krasnojarskim w gubernii Jenisejskiej, lecz obeszło się bez szkody.

Na wsparcia po pożarach, zalewach i t. d. wydano miastom, jako zostającym pod szczególną opieką Ministerstwa, do 464,058 r.

Opiek nad majątkiem małoletnich albo wziętych w kuratelę osób, było 30,024; z nich: szlacheckich 13,039, miejskich 16,985. Opiek, ustanowionych z rozkazu N. Cesarza, było 36.

Dla zachęcenia do oszczędności, otworzono 43 kass tegoż nazwiska przy Urzędach Powszechnej Opieki. W 32 kassach weszło 142,954 r. od 3,367 lokatorów. Najwięcej lokujących było z klassy urzędników, najmniej z klassy rzemieślników.

Berlińskiemu Towarzystwu assekurowania transportów pozwolono mieć swojego agenta w Kownie, aby kupcy mogli assekurować zboże, spławiane Niemnem do Pruss.

Do liczby exystujących już miejskich Banków przybył bank w Irbicie, na który gmina tameczna złożyła 30,000 rub. srebrem.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 17 Stycznia.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI,

KRÓLA POLSKIEGO,

i t. d., i t. d., i t. d.,

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

Gdy skutkiem zapadłej Najwyższej decyzyi, w przedmiotach mających związek ze zniesieniem wewnętrznej linii celnej między Cesarstwem a Królestwem, zostaje i nadal wzbronioną do wchodu z Królestwa do Cesarstwa i nawzajem z Cesarstwa do Królestwa, wódka i okowita krajowej produkcyi, i różne z niej wyrobki, za przestąpienie zaś tego zakazu nie mogą być nadal stosowane kary, Ustawą Celną na defraudacye i kontrabandy naznaczane, które tylko do zewnętrznej granicy Królestwa odnosić się mają, na przedstawienie Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Rada Administracyjna stanowi:

Artykuł 1. Wprowadzanie z Cesarstwa do Królestwa wódki i okowity, tudzież różnych z nich wyrobków, jako to: wódek slodzonych, politury, lakierów spirytusowych, wody kolońskiej i anodyn, produkcyi krajowej, jest zakazane od dnia 1 (13) Stycznia 1851 roku pod karą, w następującym artykule wymienioną.

Art. 2. Wprowadzający z Cesarstwa do Królestwa trunki i wyrobki w art. poprzednim wymienione, sam, jeżeli nie wykaże właściciela w Królestwie zamieszkałego, a w przeciwnym wypadku wykazany właściciel, ulegnie karze równającej się pięciokrotnemu podatkowi od wyrobu wódki w Królestwie, Ukazem najwyższym z dnia 4 (16) Maja 1848 roku przepisanemu; prócz tego zaś, przedmiot ujęty zostanie skonfiskowany, i od winnego ściągniętą zostanie należność podatkowa, tymże Ukazem naznaczona.

Art. 3. Donoszący o nieprawném wprowadzeniu trunków i wyrobków wyżej wspomnionych, tudzież ujmujący takowe, nabywa prawa do połowy kary i połowy wartości z konfiskaty.

Art. 4. Dla legitymacyi wódki i okowity z krajowego ich pochodzenia, przy transportowaniu onych na odległości 21 werst od granicy Cesarstwa, transportujący winni się opatrywać w świadectwa przez właścicieli lub posiadaczów gorzelni i dystylarni, z których pochodzą, wydane, a przez właściwego Wójta lub Burmistrza stwierdzone, w tém: jako rzeczywiście z zakładów w świadectwie wyrażonych pochodzą.

W takie świadectwa opatrzone transporta wódki i okowity nie będą na tej odległości od granicy Cesarstwa kwestyonowane, jak równie nie będą kwestyonowane takież trunki przez szynkarzy dominialnych prowadzone, za karbami lub xiążkami szynkarskiemi, wyjąwszy wypadki denuncyacyi, że wspomnione dowody nie są rzetelnemi.

Każdy inny transport na wspomnionej odległości od granicy Cesarstwa winien być zatrzymany i oddany najbliższemu Urzędowi Skarbowemu, dla dochodzenia przez śledztwo czyli nie pochodzi z Cesarstwa, dla wymierzenia, za wprowadzenie onego ztamtąd, przepisanej kary.

Art. 5. Nieprawne wprowadzenie wspomnionych trunków, tudzież politury i lakierów spirytusowych, wody kolońskiej i anodyn z Królestwa do Cesarstwa, będzie karane w Cesarstwie podług wydanych tam przepisów konfiskatą, a oprócz tego winny ulegnie potrójnej opłacie akcyzy, tudzież osobistej karze, oznaczonej w art. 711 kodexu karnego Cesarstwa.

Art. 6. Sprawy o wykroczeniach, niniejszém Postanowieniem objęte, będą prowadzone i decydowane w Królestwie tym samym porządkiem, jaki jest przepisany na wykroczenia przeciwko Ustawie o wyrobie wódki w Królestwie.

Art. 7. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 22 Grudnia (3 Stycznia) 1850 — 51 roku.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek,
(podpisano) *Xiążę Warszawski.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Tajny Radzca, Senator,
(podpisano) *J. Morawski.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radzca Stanu,
(podpisano) *T. Le Brun.*

Najjaśniejszy Pan, przychylnie do wstawienia się JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, Najmiłościwiej dozwolić raczył wychodźcy polskiemu, znajdującemu się w Bruxelli, Xaweremu Karskiemu, powrócić do Królestwa Polskiego, bez dozwolenia mu atoli legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz Skarbu majątku.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. Gazeta *Deutsche Reform*, z d. 20 Stycznia, donosi, że w Berlinie odebrano wiadomość o wyjściu do dymissyi Ministra Sprawiedliwości Austryackiego P. de Schmerling, która została przyjęta.

— Dowiadujemy się, że z granic Czech i Morawii ściągnięte zostały sześć Austryackich dywizyj; jedna gazeta czyni uwagę, że w ogóle rozbrojenie czynniej się posuwa w Austryi niż w Prusiech.

— Nowa Organizacya sądowa dla prowincyj Lombardzko-Weneckich środkuje pomiędzy Kodexem Napoleona, który tam obowiązywał aż do roku 1815 i 1816, i prawodawstwem Austryackiém, które tam zostało wprowadzone o tym czasie. Trzy stopnie sądów są utrzymane, i nateraz przynajmniej niemasz mowy ani o sądzie Przysięgłych, ani o publiczności rozpraw. W Medyolanie i Wenecyi będą Senaty, z władzą Sądów Appellacyjnych najwyższych, równie jak w Weronie i Brescia. Lombardya mieć będzie 9, a prowincye Weneckie 8 trybunałów prowincyonalnych.

HAMBURG, *17 Stycznia.* Dziś wieczorem hrabia de Reventlow-Criminil przybył tu z Ratzebourg (w Lauenburgu), przywrócił tu władzę Królewską, przez ustanowienie Kommisyi Administracyjnej, której jest Prezesem, i przez odebranie przysięgi od bataljonu Lauenburgskiego, który z tego powodu głośne na cześć Króla Jmci wydawał okrzyki.

Hamburg, 18 Stycznia. Dziś przybył tu Jenerał Bardenfleth, (patrz niżej), dla wzięcia udziału w Konferencyach Kommisarzów, mianowicie co do urządzenia armij Holsteinskiej i Lauenburgskiej. W przeciągu tygodnia zmniejszenie armii Holsteinskiej ma być uskutecznioném.

Podług późniejszych wiadomości, dochodzących do 19 b. m., z Altony, wojska Austryackie są już w miasteczku Holsteińskiém Friedrichsruhe.

HANOWER, *17 Stycznia.* List, datowany d. 10 Stycznia z naszego miasta do Gazety Powszechnej Augsburskiej, najmocniej zaprzecza pogłosce o przypisywanym Rządowi naszemu projekcie utworzenia związku Celnego pomiędzy mniejszemi Państwami północnych Niemiec.

DREZNO, *19 Stycznia.* Wczora miało znowu miejsce ogólne Zgromadzenie Konferencyi, na którém znajdował się też P. Nell de Nellenbourg, Radzca Austryacki, przybyły z Frankfurtu.

— W głównym swym artykule *Deutsche Reform* wyraźnie mówi, że reprezentacya narodowa przy Związku nie inaczej będzie mogła być utworzona, jak modyfikując jednę z istotnych zasad prawa federalnego, mianowicie o jednomyślności głosów w przedmiotach interessu wspólnego wszystkim krajom.

— Jeden z najznakomitszych malarzy naszego miasta odebrał polecenie wykonania obrazu, przedstawującego otwarcie posiedzeń Konferencyi.

— Pogłoska o zjechaniu się do Drezna Cesarza Austryackiego i Króla Pruskiego, po porozumieniu się na Konferencyi w istotnych punktach, zdaje się nabierać coraz większego do prawdy podobieństwa.

— Rozchodzi się wieść, że rzecz się toczy o przeniesieniu siedliska Związku do jednego z miast środkowej Germanii, np. do Gotha.

MUNICH, *15 Stycznia.* Gazeta demokratyczna *Gradaus*, która tu wychodziła od Marca 1848, ustała. Redaktor, P. Vecchioni, ogłasza, że żadna drukarnia nie podejmuje się jej wydawania.

DANIJA.

KOPENHAGA. *18 Stycznia.* Wczora Jenerał-porucznik Bardenfleth odjechał do Holsteinu, gdzie będzie pełnił obowiązki Kommisarza Królewskiego do spraw wojskowych, po urządzeniu zaś tych spraw, obejmie dowództwo naczelne nad armiją Holsteinską.

— Armija Duńska będzie znacznie zmniejszona za pośrednictwem urlopów.

ANGLIJA.

LONDYN, *18 Stycznia.* W miarę zbliżania się epoki otwarcia Parlamentu, wiadomość o zmianie Gabinetu nabiera podobieństwa do prawdy. Przyczyną jej ma być niezgodność zdań w kwestyi katolickiej, i trzej Ministrowie mają w skutek tego Gabinet opuścić.

— Królowa Jmć z N. Rodziną przybędą z Windsor do pałacu Buckingham w końcu tego miesiąca, i w dzień przyjazdu zbierze się Rada Tajna, na której ułożona zostanie mowa od Tronu. Królowa otworzy Parlament osobiście.

— Dwie gazety: *Daily News* i *Atlas* zapewniają zgodnie, że Królowa Jmć ma zamiar udać się do Kanady przez New-York. Już to nie poraz pierwszy pisma peryodyczne zawierają tę wiadomość.

— Zapewniają, że jedyny środek, jaki mają Ministrowie podać Parlamentowi przeciw bulli Papiezkiej, przywracającej hierarchiją katolicką, będzie ten, iż przybieranie w Anglii tytułów tej hierarchii ma być uważane za przestępstwo, zaś w Irlandyi tytuły takowe będą cierpiane.

— Piszą z Dublinu, że Papież zawsze uważał poruszenie antikatolickie za sztucznie tylko wzbudzone i rychło przemijające i że niezwłocznie zamierza ustanowić w Jrlandyi nowe dyecezye i mianować Biskupów.

— Zmianę Gabinetu Hiszpańskiego przypisują niemożności uiszczenia się posiadaczom fondów, i wszyscy naganiają postępowanie jenerała Narvaez, iż tym sposobem umknął przed wierzycielami.

— Umarli w Londynie: Lord Sommerset i znany autor szkiców humorystycznych Maxwell, oba mając 66 lat wieku.

— Kardynał Wiseman pilnie pracuje nad przyprowadzeniem do skutku ostatniej bulli Papiezkiej. Wydał on 1 Stycznia nowy list Pasterski do Duchowieństwa okręgu Londyńskiego, którym wyznacza Kommisye dla ulepszenia zarządu duchownego tego okręgu.

— Minister Osad przesłał Rządom Nowej Wallii południowej i Wiktoryi ważne zawiadomienie, że wojska angielskie będą odwołane z tych kolonij, a te ostatnie pozostawione własnym środkom czuwania nad swém bezpieczeństwem.

FRANCYA.

PARYŻ, *19 Stycznia.* (Depesza telegraficzna.) Cały interess ostatnich nowin z Francyi zawiera się w szczegółach posiedzeń 15 i 16 Stycznia, zajętych rozprawami partyj z powodu złożenia z urzędu jenerała Changarnier. Występowali z kolei, w duchu swoich stronnictw, najznakomitsi mówcy, jako: PP. Berryer, Thiers, Sainte-Beuve; ten ostatni przeciw Ministrom podał następujący wniosek: «Zgromadzenie oświadcza, że nie ma zaufania w Ministrach i przechodzi do porządku dziennego.» P. Lestiboudois podał inny, zawierający tylko pochwałę dla jen. Changarnier, ale również z przejściem do dziennego porządku. Pierwszy wniosek P. Saint-Beuve został przyjęty, Ministrowie podali się do dymissyi, ale Prezes Bonaparte takowej nie udzielił.

— W rozprawach, które się skończyły przyjęciem wniosku P. de Sainte-Beuve 417 głosami przeciw 278, P. Thiers, krytykując czynności Prezesa Rplitej, skreślił obraz wszystkiego co od 1848 roku było przez Rząd przedsięwzięto i potém zaniechano; jenerał Changarnier oświadczył, że nie należy do żadnej partyi; jenerał Cavaignac attakował Gabinet i tak zwanych Burgrawów.

— Depesze telegraficzne z Madrytu dają następną listę nowych Ministrów Hiszpańskich: P. Murillo Ministrem Skarbu i Prezesem Gabinetu — Ministrem Spraw Zagranicznych P. Bertram de Lys — Sprawiedliwości Romero — Spraw Wewnętrznych Artela — Wojny Mirasol — Marynarki Bustelos.

Paryż, 20 Stycznia, o 8 wieczor. (przez telegraf). Po daremném opieraniu się dymissyi Ministrów, Prezes Bonaparte ustąpił i przyjął takową.»

BELGIJA.

BRUXELLA, *20 Stycznia.* (Przez telegraf.) Ministerstwo całe wyszło do dymissyi, skutkiem wewnętrznych nieporozumień między Ministrami Skarbu i Wojny, z powodu budżetu tego ostatniego. Zamiary Króla nie są jeszcze znane. Były Gabinet miał stale większość Izb za sobą.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *21 Stycznia.* Monitor ogłosił dziś usunienie się Gabinetu — nowy jeszcze nie utworzony. P. de Lamartine odmówił ofiarowanego sobie portfelu.

— Odkryto towarzystwo tajne *Obrońców Rzeczypospolitej;* 36 osób aresztowano.

BRUXELLA, *21 Grudnia.* (Przez telegraf.) Z Gabinetu wyszedł sam tylko Minister Wojny, inni Ministrowie pozostają. P. Rogier tymczasowo ma zarządzać Wydziałem Wojny.

HANOWER, *20 Stycznia.* Izby zostały zwołane na 12 Lutego.

WIESBADEN, *19 Stycznia.* Konferencya Celno-Niemiecka zaczyna się już tu zbierać, pomimo wątpliwości, jakie o tém gazety były rozszerzyły. Pełnomocnik Pruski P. Delbruck i Senator Coster, z Frankfurtu, są już w naszém mieście.

DEUTZ, *21 Stycznia.* Skutkiem zdarzonego nieszczęśliwego przypadku na drodze żelaznej z Kolonii do Berlina, pod Gutorslobe, kilkanaście osób zginęło. Xiążę Fryderyk Wilhelm Pruski, który się znajdował w liczbie podróżnych, nie poniosł żadnego szwanku.

HISZPANIJA. Wiadomość o złożeniu nowego Gabinetu, pod prezydencyą P. Bravo Murillo, potwierdziła się urzędowie.

CHINY. Piszą z Bombay, z dnia 17 Grudnia, że wojska Cesarskie zostały pobite przez powstańców; zawarty został rozejm; tymczasem wojska Cesarskie zbierają się pod Kantonem.

(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)

Позволяется печатать. 18 Января 1851 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.